

Excessive Internet Use for Sexual Purposes: a Case Study

VONDRÁČKOVÁ, P.^{1,2}, ŠEVČÍKOVÁ, A.³

¹Department of Addictology, First Faculty of Medicine, Charles University and General University Hospital in Prague, Czech Republic

²Prev-Centrum, NGO

³Institute for Research on Children, Youth, and the Family, Faculty of Social Studies, Masaryk University, Czech Republic

Citation: Vondráčková, P., Ševčíková, A. (2016). Nadměrné užívání internetu pro sexuální účely: případová studie. *Adiktologie*, 16(4), 368–373.

SUMMARY: *The excessive use of the internet for sexual purposes may represent a person's excessive sexual behaviour on the internet which causes them work-related, social, and personal problems. There is currently no consensus regarding the conceptualisation and diagnosis of excessive internet use for sexual purposes. This issue is generally understood as coming under two competing theoretical frameworks – (1) internet or sex addiction and (2) hypersexuality – used to describe this problematic behaviour. The present case report concerning a young man who made excessive use of the internet for sexual purposes aims at describing the dynamics of the onset, course, and symptoms of this problematic behaviour. The study suggests that he fulfilled all the criteria for behavioural addiction and that the specific characteristics of the internet can lower the threshold for the development of this pathological behaviour.*

KEY WORDS: INTERNET PORNOGRAPHY – INTERNET SEX ADDICTION – INTERNET ADDICTION – SEX ADDICTION – CYBERSEX – ERECTILE DYSFUNCTION

Submitted: 14 / AUGUST / 2016

Accepted: 22 / NOVEMBER / 2016

Grant support: The study was made possible by institutional support from Charles University under the PRVOUK P03/LF1/9 programme, and by support from the Czech Science Foundation (GA15-19221S)

Address for correspondence: Petra Vondráčková, PhD. / vondrackova@adiktologie.cz / Department of Addictology, First Faculty of Medicine, Charles University, and General University Hospital in Prague, Apolinářská 4, 128 00 Prague 2, Czech Republic

Nadměrné užívání internetu pro sexuální účely: případová studie

VONDRÁČKOVÁ, P.^{1,2}, ŠEVČÍKOVÁ, A.³

¹Klinika adiktologie, 1. lékařská fakulta, Univerzita Karlova a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze

²Prev-Centrum, z. ú.

³Institut výzkumu dětí, mládeže a rodiny, Fakulta sociálních studií, Masarykova univerzita

Cítace: Vondráčková, P., Ševčíková, A. (2016). Nadměrné užívání internetu pro sexuální účely: případová studie. *Adiktologie*, 16(4), 368–373.

SOUHRN: Nadměrné užívání internetu pro sexuální účely lze chápat jako excesivní sexuální chování, které se projevuje v prostředí internetu a které jedinci způsobuje význačné potíže v pracovní, sociální nebo jiné důležité sféře života. Aktuálně neexistuje žádný konsenzus ohledně pojetí a diagnostiky nadměrného užívání internetu pro sexuální účely. Toto problémové chování je nejčastěji řazeno ke dvěma stále diskutovaným duševním poruchám: (1) závislosti na internetu/závislosti na sexu a (2) hypersexualitě. V rámci kazuistické studie byl tento nový psychopatologický fenomén ilustrován na případě mladého muže. Konkrétně byla podrobně popsána dynamika vzniku nadměrného užívání internetu pro sexuální účely včetně jeho průběhu a symptomů. Z kazuistiky je patrné, že klient naplňoval kritéria pro závislostní chování a že internet může svými specifickými charakteristikami snižovat práh pro rozvoj tohoto patologického chování.

KLÍČOVÁ SLOVA: INTERNETOVÁ PORNOGRAFIE – ZÁVISLOSTNÍ CHOVÁNÍ – INTERNETOVÁ ZÁVISLOST – PORUCHA NADMĚRNÉHO SEXUÁLNÍHO NUTKÁNÍ – PORUCHA EREKCE

Došlo do redakce: 14 / SRPEN / 2016

Přijato k tisku: 22 / LISTOPAD / 2016

Grantová podpora: Studie vznikla díky institucionální podpoře Univerzity Karlovy v rámci programu PRVOUK P03/LF1/9 a dále díky podpoře Grantové agentury České republiky (GA15-19221S).

Korespondenční adresa: Mgr. Petra Vondráčková, Ph.D. / vondrackova@adiktologie.cz / Klinika adiktologie, 1. lékařská fakulta, Univerzita Karlova a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze, Apolinářská 4, 128 00 Praha 2

● 1 ÚVOD

Nadměrné užívání internetu pro sexuální účely¹ bývá řazeno mezi nelátkové závislosti (Vacek & Vondráčková, 2014) a lze ho popsat jako excesivní sexuální chování a zabývání se myšlenkami se sexuálním obsahem, které se projevuje v prostředí internetu a které jedinci způsobuje význačné potíže v pracovní, sociální nebo jiné důležité sféře života (Beard & Wolf, 2001). V některých případech jde o přenos offline sexuálního závislostního chování do online prostředí, jako je sledování pornografie nebo vyhledání sexuálních partnerů, v jiných případech ale může jít o nadměrnou sexuální aktivitu výlučně spojenou s prostředím internetu (Griffiths, 2012; Wéry & Billieux, 2015).

Atraktivitu internetu lze popsat na několika rovinách. Internet nabízí velkou škálu sexuálních obsahů a sexuálních aktivit, včetně těch, které nemají obdobu v offline světě. Příkladem může být sexuálně zaměřený chat nebo hraní 3D sexuálních rolí (Wéry & Billieux, 2015; Young, 2008). Zároveň anonymita, pohodlí domova, cenová dostupnost a snadné kontaktování potenciálních sexuálních partnerů dělá z internetu lákavý prostředek, jak uspokojit sexuální tužby. Online prostředí může se svými specifickými charakteristikami snižovat práh pro rozvoj tohoto patologického chování (Barak, Fisher & Cooper, 2002; Schneider, 2000; Young, 2008). Někteří výzkumníci se proto domnívají, že kdyby internet vůbec neexistoval, nemuseli by někteří lidé čelit problému sexuální závislosti (Cooper, Delmonico & Burg, 2000).

Nicméně je nutné podotknout, že stále neexistuje žádný konsenzus ohledně pojetí a diagnostiky nadměrného užívání internetu pro sexuální účely. Toto problémové chování je nejčastěji řazeno ke dvěma stále diskutovaným duševním poruchám. Jak bylo zmíněno v úvodu, někteří badatelé jej řadí mezi internetové závislosti, potažmo mezi závislosti na online sexuálním obsahu, dle jiných expertů se spíše jedná o jednu z forem hypersexuality (Wéry & Billieux, 2015). Závislost na internetu/online sexuálním obsahu se nejčastěji definuje prostřednictvím následujících kritérií, která navrhl Griffiths (2005) obecně pro závislostní chování. Konkrétně se jedná o význačnost (dané chování se stává středobodem života), změnu nálad (chování provází změny nálady), toleranci, odvykací příznaky, konflikt (intra/interpersonální povahy) a relaps. Kritéria hypersexuality a závislostního chování se v mnohém shodují. Například Kafka (2010) coby tvůrce konceptu hypersexuality zdůrazňuje reakci tohoto chování na dysforické stavy a stresové události

1/ V textu jsou používány dva pojmy vztahující se k závislostnímu chování. Širší pojem nadměrné užívání internetu je používán v případě, že jsou přítomna jen některá kritéria závislosti, a užší pojem závislost užíváme v případě, kdy problematické užívání internetu naplňuje všechna kritéria závislosti. Závislost lze tedy také vymezit jako krajní spektrum nadměrného užívání internetu.

v životě. Základní rozdíl však spočívá ve dvou rovinách. Dle Kafky (2010) nedochází k budování tolerance na dané chování a současně náhlé zamezení excesivnímu chování nezpůsobuje odvykací příznaky. V rámci diagnostických manuálů lze nadměrné užívání internetu pro sexuální účely diagnostikovat v kategorii sexuální dysfunkce. V MKN-10 je specifická kategorie Hypersexualita – F 52.7, která je spíše vágně formulovaná a neobsahuje žádná diagnostická kritéria (Smolík, 2002). Do poslední, páté, revize DSM nebyla hypersexualita včetně podtypu kybersexu a sledování pornografie mezi duševní poruchy zařazena pro nedostatečná klinicky a výzkumně podložená data (Kafka, 2010; Reid & Kafka, 2014).

Následující případová studie klienta Eduarda, který z vlastní iniciativy ve svých 21 letech vyhledal odbornou psychologickou pomoc, si klade za cíl popsat symptomy nadměrného užívání internetu pro sexuální účely, zmapovat jejich počátek, včetně jejich vývoje, a dále je diskutovat ve vztahu k jednotlivým zjištěním dosavadních výzkumných studií. Záměrem studie je tak zprostředkovat plastický obraz tohoto fenoménu a provázat poznatky týkající se kontextu jeho vzniku, vývoje a jednotlivých symptomů v jedné případové studii. Jedná se o jednu z mála takto zaměřených kazuistických studií, které lze najít v odborné literatuře. Autorky našly pouze kazuistickou studii Southerna (2008) zaměřenou na toto téma.

● 2 METODOLOGICKÉ ASPEKTY PŘÍPADOVÉ STUDIE

Podklady pro kazuistiku byly získány během psychoterapeutických sezení s klientem vedených PV v rámci dvou let a z jednoho výzkumného (polostrukturovaného) rozhovoru zaměřeného na mapování symptomů závislostního chování vedeného AŠ. Rozhovoru, který byl vedený po Skypu, předcházela informovaný souhlas s provedením sběru dat pro výzkumné a vědecké účely. Klient s publikováním kazuistiky po jejím přečtení souhlasil. Jeho osobní údaje jsou změněny tak, aby nebylo možné ho identifikovat.

● 3 PŘÍPADOVÁ STUDIE

● 3 / 1 Důvody vyhledání odborné pomoci

Eduard (21 let) vyhledal odbornou pomoc mailem, ve kterém uváděl obavy, že trpí závislostí na internetu, pornografii a masturbaci a také prokrastinací. Popisoval, že není schopen plnit pracovní úkoly a že je často odkládá kvůli surfování na internetu, zejména na stránkách s pornografickým obsahem, u kterých často masturbuje. Vadilo mu, že se nikam v životě neposouvá, a měl obavu z možné gradace potíží. Situace se zhoršila během posledních třech měsíců, kdy pracoval dvě až tři hodiny denně a zbytek času trávil na internetu a se svými kamarády.

● 3 / 2 Rodinná a osobní anamnéza

Eduard pochází z rodiny přísných rodičů. Nemá žádné sourozence. Oba rodiče pracují ve zdravotnictví. V době vyhledání léčby s nimi měl dobrý vztah, ale příliš se jim nesvěřoval s ničím osobním. Věděl, že by na to rodiče hned reagovali z pohledu velmi přísné morálky.

Byl vychováván v obavě, aby neudělal ostudu, něco nepokazil, příliš nevyčínal, a taky v tom, že za své pochybení se tvrdě pyká. Například kvůli ztrátě peněženky nedostával za trest celý rok kapesné. V období dospívání přestal vnímat rodiče jako své spojence a snažil se jejich zákazy všemožně obejít. Začal kouřit a pít alkohol. Kvůli „špatnému chování“ vyhledali rodiče odbornou psychologickou pomoc. Ze sezení rodiče odešli s tím, že problém spíše spočívá v jejich velmi přísné výchově. Sami rodiče okomentovali svoji striktní výchovu tak, že Eduard je jejich první a jediné dítě, a proto se snažili být ve výchově důslední, aby neudělali nějakou chybu.

● 3 / 3 Situace v době vyhledání léčby

Eduard ukončil střední školu. Byť měl velmi dobré studijní výsledky, rozhodl se již studovat jen dálkově, a přitom se chtěl začít žít sám. Zůstal bydlet s rodiči a našel si práci prodejce doplňků stravy. Představa chození do zaměstnání, kde má nadřízeného, byla pro něj nepříjemná. Potřebuje hodně svobody a být nezávislý na autoritě. V práci se mu však příliš nedařilo nakládat s volným časem. Místo kontaktování potencionálních zákazníků a studia trávil čas na internetu, zejména sledováním stránek s pornografickým obsahem a masturbací. Ač si vydělal peníze na pokrytí jeho současného života u rodičů, nikdy to nebyly velké výdělky. Na druhou stranu mu vyhovovalo množství volného času, který vedle trávení času online vyplňoval častým navštěvováním seminářů osobnostního rozvoje, zejména v oblasti výkonu a úspěšnosti, a dále pak studiem obdobně zaměřené literatury. Získané návody už ale těžko uplatňoval v každodenním životě.

V době vyhledání léčby přítelkyni neměl. Kvůli studiu mu nikdy nešlo s dívkami flirtovat a raději s nimi komunikoval po internetu. Dvakrát byl platonicky zamilovaný. Rád by si nějakou přítelkyni našel, spíše kamarádku na intimní chvíle, se kterou by nešlo o vážný vztah. Na ten má i podle svých rodičů ještě dost času. Sexuální kontakt, kromě jednoho s prostitutkou v 19 letech, ještě s nikým neměl.

● 3 / 4 Průběh léčby

Eduard na sezení chodil pravidelně. Vždy přicházel připravený se složkou, kde měl poznámky k tomu, co se stalo mezi sezeními, a i k tomu, co by chtěl probírat. Během sezení jsem měla pocit (PV), že je neustále v tenzi. Ze začátku se hodně kontroloval, aby vše naformuloval co nejlépe, neřekl nic špatně a ze sezení si odnesl co nejvíce. Postupem času už byl na sezení uvolněnější, ale přesto jsem stále vnímala jeho

kontinuální vnitřní tenzi. Původně chtěl pracovat na omezení prokrastinace a z ní plynoucí nízké výkonnosti. Jeho vize do budoucna byla taková, že chtěl být úspěšný a bohatý. Zároveň si však cenil množství volného času, který měl. V úvodních sezeních byl pro něj problém si stanovit nějaké konkrétní cíle, ke kterým bychom měli naše sezení směřovat. Sám to zdůvodňoval tím, že by cíle vnímal nepříjemně jako závazek. Nakonec navrhl, že by mohl slovo cíle přeformulovat na slovo vize, které nevnímá tak závazně. Eduard si stanovil tři hlavní vize: osamostatnit se od rodičů (což bylo výsledkem toho, že začne více pracovat a bude vydělávat více peněz), najít si kamarádku (spíše sexuální než nějaký dlouhodobý vztah) a zlepšit vztah se svými rodiči.

Po roce docházení na terapii se náhodou na internetové seznamce seznámil se současnou přítelkyní Eliškou. Líbilo se mu, že mají podobné životní osudy: oba pocházejí z přísné rodiny a oba měli dosud problém nalézt partnerský vztah. Kvůli tomu, že Eliška pravidelně odjížděla na pracovní směny do zahraničí, se vídali zhruba jednou měsíčně na týden. Po nějaké době ve vztahu začal Eduard řešit jejich sexuální život, konkrétně problémy s erekcí. Stejný problém měl i při jeho setkání s prostitutkou, ale to připisoval vlivu alkoholu. S Eliškou se o tomto tématu vůbec nebavili. Pak se ale sám rozhodl vyhledat sexuologa, který mu doporučil omezit trávení času na pornografických stránkách a řešit problém spíše v terapii. Eduard také mluvil o tom, že není v sexuálním životě s Eliškou tak spokojený. Ona je velmi hodná, ale sexuálně ho více přitahují jiné ženy. Opakovaně řešil, zda nebyť Eliška nevěrný, aby prozkoumal více svou sexualitu. Kdyby Elišku potkal někde ve městě, tak by ho sexuálně přitahovala více, než když s ní chodí. Sám to vysvětluje tím, že když by se neznali, cítil by se více svobodný, více sám sebou a neměl by pocit, že by mohl něco pokazit, udělat ostudu, a tím přijít o vztah. Tento fakt dává do souvislosti s výchovou v dětství a vstřípenou obavou ze selhání a vyčínání z davu. Podobně to má i v pracovní oblasti. Před známými klienty mívá obavu, že by mohl něco pokazit a o tento již vybudovaný vztah přijít, zatímco u nových klientů nic takového neprožívá. V této době jsme se tedy začali více věnovat jeho sexuálnímu životu a jeho způsobu trávení času na internetu.

● 3 / 5 Popis nadměrného užívání internetu pro sexuální účely

S častějším navštěvováním pornografických stránek začal Eduard v 18 letech, kdy si koupil svůj první notebook a mohl je po večerech sledovat v soukromí postele. Ještě více začal tyto stránky vyhledávat v 19 letech, kdy ukončil studium střední školy a rozhodl se pracovat na volné noze. Sám udává, že před objevem sexuálních možností na internetu strávil masturbací několik desítek minut denně. Internet mu díky své interaktivnosti a nekonečnému množství různě

ných sexuálních obsahů umožňoval prodlužovat dobu, kterou sexuálními aktivitami trávil, o několik hodin.

V poslední době navštěvoval nejčastěji portály s amatérskými erotickými fotkami a videi, dále pornografické stránky a neposledně i erotický chat. Jednu dobu měl v oblíbené aplikaci video rulety, kde se náhodně spojoval s různorodými ženami, před nimi anebo s nimi příležitostně masturboval. Tato aktivita ho pak vzrušovala víc než samotná masturbace s pomocí vlastních fantazijních představ. Poslední rok a půl se těmito aktivitám věnoval i v průběhu dne (ihned po ránu a dále několikrát za den), což v součtu bylo přibližně tři hodiny denně. Výjimečně, když měl volný celý den, zůstal na těchto stránkách šest hodin. Objem času trávený tímto způsobem již více nenarůstal. Zato cítil, že mu sexuální aktivity nepřinášejí tolik uspokojení jako dříve a že musí vyhledávat stále silnější podněty, aby ho dostatečně vzrušily a uspokojily. Občas se stalo, že zhlédl i materiály, které by dříve nevyhledal (např. video s výrazně staršími ženami či s tělesně postiženými aktéry). I na erotických chatech byl čím dál víc vulgárnější.

Pornografické stránky vyhledával zvláště během únavy, což sám spojoval s nižší sebekontrolou. V mnoha případech se jednalo o jedinou aktivitu, kterou zvládl a při které si odpočinul. Eduard si neuvědomoval, že by sledování těchto stránek předcházelo nějaký stres nebo smutná událost. Spíš se cítil neustále pod tlakem téměř ve všech jiných oblastech svého života (viz jeho obavy), a proto si tento tlak již příliš neuvědomoval. Během dne prokrastinoval u pornografických stránek ve smyslu, že je vyhledával i před naplánovanou prací. Dalším důvodem, proč tráví tolik času na online portálech se sexuálním obsahem, je to, že je mu tam dobře a odreaguje se. Pro pochopení nabízí paralelu s vířivkou, v níž může být člověk tak bláze, že nemá ani chuť z ní vylézt. Během sledování pornografie se dostane do stavu, kdy chce vidět stále víc. Pak je tím natolik pohlcený, že ztrácí povědomí o čase, který ubíhl. Za množstvím času stráveného na erotickém chatu rovněž stála jeho tendence oddalovat ejakulaci, aby vyvrcholil až před ženou, kterou snímala webová kamera. Například za 4 hodiny se mu podařilo najít dvě dívky ke společné masturbaci.

Ve většině případů se mu stávalo, že touto aktivitou trávil více času, než zamýšlel. Když nemohl masturbovat, cítil vnitřní neklid. Několikrát během dne se mu stávalo, že si vybavoval zhlédnuté sexuální praktiky, že si automaticky dosazoval ženy, které potkal náhodně v městské hromadné dopravě do pornografických scén, ač sám už o to nestál. Jednou za měsíc nebo za dva měsíce se Eduard snažil zcela omezit čas trávený na těchto stránkách. Většinou vydržel abstinovat týden a pak se k nim zase vrátil, a to i přesto, že narůstala jeho nespokojenost v této oblasti se sebou samým. Až na několik přátel se nikomu z blízkého okolí nesvěřil se svým problémem s pornografií a erotickým chatem.

Po nějaké době se Eduard rozhodl pro změnu zaměstnání. Po měsíci hledání získal práci v oblasti cestovního ruchu. První měsíce trávil v nové práci kolem 12 hodin denně. Díky tomu omezil čas na internetových sexuálních stránkách. Po příchodu domů neměl na ně čas ani náladu, raději si četl a pak šel brzo spát. Na těchto stránkách trávil kolem tří hodin týdně. Po půl roce, kdy v práci skončil a zůstal nějaký čas doma, se mu závislostní chování vrátilo ve stejné míře.

● 4 DISKUZE

Na případové studii byl popsán kontext vzniku nadměrného užívání internetu pro sexuální účely včetně vývoje jednotlivých symptomů. Jedná se o jeden z mála textů, který podrobně představuje klinický obraz tohoto problémového chování.

Dynamiku vzniku nadměrného užívání internetu pro sexuální účely lze popsat jako propojení kombinace osobnostních rysů, dlouhodobého emočního diskomfortu a snadného přístupu k sexuálně zaměřeným online platformám. Mezi specifické osobnostní rysy v případě Eduarda patří perfekcionismus, velký tlak na výkon, úzkostnost, nízké sebevědomí, introverze a nízké sociální dovednosti zejména ve vztahu k ženám. Výše zmíněné charakteristiky jsou často považovány za rizikové faktory závislosti na internetu (Caplan & High, 2011; Lam, Peng, Mai & Jing, 2009; Meeroof & Griffiths, 2010; Vondráčková, 2015). Obzvláště to platí o perfekcionismu coby prediktoru hypersexuality (Reid, Cooper, Prause, Li & Fong, 2012). Úzkost a problémy v blízkých vztazích jsou také popisovány u lidí s nadměrným užíváním internetu pro sexuální účely (Wéry & Billieux, 2015). Tyto charakteristiky spoluvytvářely kontinuální emoční diskomfort v podobě dlouhodobé tenze/úzkosti, kterou klient zažíval. Nadměrné užívání internetu pro sexuální účely zde fungovalo jako zvládací strategie, pomocí níž klient snižoval vnitřní napětí. Z hlediska typologie osob ohrožených závislostí na sexu spadá klient do kategorie osob, u nichž je závislostní chování reakcí na dysforické stavy (Cooper, Delmonico, Griffin-Shelley & Mathy, 2004). Tato skutečnost rovněž naplňuje jedno z kritérií hypersexuality, kterým je přítomnost dysforických afektů nebo aktuálního stresu coby spouštěče problémového chování (Kafka, 2010). Klient uvádí, že před objevem sexuálních možností na internetu strávil masturbací několik desítek minut denně. Internet mu tedy díky své interaktivnosti a nekonečnému množství různých sexuálních obsahů umožňoval prodlužovat dobu strávenou na online sexuálních stránkách až o několik hodin. Z případu je patrné, že se nejedná o přenos nadměrného offline sexuálního chování do online prostředí, ale spíše o výlučnou formu nadměrného užívání internetu pro sexuální účely.

Nadměrné užívání internetu pro sexuální účely se u klienta zužuje na trávení času u online pornografie a na erotických chatech. Tyto aktivity splňují všechna kritéria

behaviorální závislosti (Griffiths, 2000): význačnost (upřednostňování tohoto typu chování před prací, přítomnost myšlenek na sex i během běžných každodenních aktivit), tolerance (nárůst frekvence online sexuálních aktivit a zesilování sexuálních podnětů, ztráta účinku původních sexuálních podnětů), odvykací příznaky (vnitřní neklid, když nemohl masturbovat), relaps (opakovaný neúspěšný pokus o abstinenci a opětovný návrat k online sexuálním aktivitám), změny nálad (užívání internetu pro sexuální účely jako prostředku ke snižování vnitřního napětí) a konflikt (nespokojenost sám se sebou, zejména kvůli nižší pracovní produktivitě). Za další specifické negativní důsledky těchto aktivit lze navíc považovat vnímání masturbace u pornografie za mnohem vzrušivější než partnerský sex s přítelkyní a problémy s erekcí. Přestože bývají tyto potíže příznačné pro mladé, sexuálně nezkušené muže (Smolík, 2002), dle klienta to souvisí se schopností se více vzrušit u online pornografie a erotického chatu než při sexuálním aktu s přítelkyní. Obdobně i v jiných studiích se ukázalo, že sexuální nespokojenost, menší zájem o offline sexualitu a přítomnost potíží s erekcí při partnerském sexu jsou charakteristiky typické pro osoby s tímto problémovým chováním (Wéry & Billieux, 2015). Ztráta kontroly je patrná v opakovaném překračování stanovených časových limitů či ve vtíravém projektování žen do sexuálních scén.

Za zmínku stojí uvést, že podobně jako u závislých hráčů online her, kterým se podařilo pod vlivem externí motivace ukončit či omezit hraní her (Vondráčková & Šmahel, 2012), došlo i v tomto případě k přechodnému zlepšení závislostního chování, a to díky změně zaměstnání. Avšak po ukončení nově vzniklého zaměstnaneckého poměru se klient vrátil opět ke stejné úrovni závislostního chování.

● 5 ZÁVĚR

Cílem případové studie bylo představit plastický obraz nadměrného užívání internetu pro sexuální účely a přiblížit tak kontext jeho vzniku spolu s vývojem jednotlivých symptomů. Kazuistika ukazuje, že internet nabízí velkou škálu sexuálních obsahů a sexuálních aktivit, včetně těch, které nemají obdobu v offline světě. Ty mohou u některých jedinců přispět k rozvoji závislostního chování, konkrétně patologické fixace na sexuálně explicitní podněty a erotický chat. I přes příležitost párového sexu došlo v případě klienta ke zviditelnění a k dalšímu prohloubení důsledků, které závislostní chování může mít. Vzniklá studie je tak příspěvkem ke znalostní mezeře, jež se týká pojetí a diagnostiky nadměrného užívání internetu pro sexuální účely.

LITERATURA / REFERENCES

- Barak, A., Fisher, W. A. & Cooper, A. (2002). The future of Internet sexuality. *Sex and the Internet: A guide book for clinicians*, 267–280.
- Beard, K. W. & Wolf, E. M. (2001). Modification in the proposed diagnostic criteria for Internet addiction. *Cyberpsychol. Behav.*, 4(3), 377–383.
- Caplan, S. E. & High, A. C. (2011). Online social interaction, psychosocial well-being, and problematic Internet use. *Internet addiction: A handbook and guide to evaluation and treatment*, 35–53.
- Cooper, A., Delmonico, D. L. & Burg, R. (2000). Cybersex users, abusers, and compulsives: New findings and implications. *Sexual Addiction & Compulsivity: The Journal of Treatment and Prevention*, 7(1–2), 5–29.
- Cooper, A., Delmonico, D. L., Griffin-Shelley, E. & Mathy, R. M. (2004). Online sexual activity: An examination of potentially problematic behaviors. *Sexual Addiction & Compulsivity*, 11(3), 129–143.
- Griffiths, M. (2005). A 'components' model of addiction within a biopsychosocial framework. *Journal of Substance Use*, 10(4), 191–197.
- Griffiths, M. (2012). Internet sex addiction: A review of empirical research. *Addiction Research & Theory*, 20(2), 111–124.
- Kafka, M. P. (2010). Hypersexual disorder: A proposed diagnosis for DSM-V. *Archives of Sexual Behavior*, 39(2), 377–400.
- Lam, L. T., Peng, Z.-w., Mai, J.-c. & Jing, J. (2009). Factors associated with Internet addiction among adolescents. *CyberPsychology & Behavior*, 12(5), 551–555.
- Mehroof, M. & Griffiths, M. D. (2010). Online gaming addiction: The role of sensation seeking, self-control, neuroticism, aggression, state anxiety, and trait anxiety. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 13(3), 313–316.
- Reid, R. C., Cooper, E. B., Prause, N., Li, D. S. & Fong, T. W. (2012). Facets of perfectionism in a sample of hypersexual patients. *Journal of Nervous and Mental Disease*, 200(11), 990–995.
- Reid, R. C. & Kafka, M. P. (2014). Controversies about hypersexual disorder and the DSM-5. *Current Sexual Health Reports*, 6(4), 259–264.
- Schneider, J. P. (2000). Effects of cybersex addiction on the family: Results of a survey. *Sexual Addiction & Compulsivity: The Journal of Treatment and Prevention*, 7(1–2), 31–58.
- Smolík, P. (2002). *Duševní a behaviorální poruchy: průvodce klasifikací, nástin nozologie, diagnostika*. Praha: Maxdorf.
- Southern, S. (2008). Treatment of compulsive cybersex behavior. *Psychiatric Clinics of North America*, 31(4), 697–712.
- Vacek, J. & Vondráčková, P. (2014). Behaviorální závislosti: Klasifikace, fenomenologie, prevalence a terapie. *Ceská a Slovenská Psychiatrie*, 110(6), 144–150.
- Vondráčková, P. (2015). Modely vzniku a vývoje závislosti na internetu. *Adiktologie*, 15(3), 190–200.
- Vondráčková, P. & Šmahel, D. (2012). Motivace u závislostního chování na internetu MMORPG hráčů. *Adiktologie*, 12(1), 24–34.
- Wéry, A. & Billieux, J. (2015). Problematic cybersex: conceptualization, assessment, and treatment. *Addictive behaviors*.
- Young, K. S. (2008). Internet sex addiction risk factors, stages of development, and treatment. *American Behavioral Scientist*, 52(1), 21–37.